

Dat laatste is maar gedeeltelijk juist; het parc vaccinogène is wel overgegaan naar het Instituut Pasteur en 's Landskoepokinrichting, maar toenmaals te Batavia (nu Djakarta). Hierbij moet m.i. het belangrijke werk van de toenmalige directeur, nl. Dr. NIJLAND zeker vermeld worden, die voor geheel Nederlandsch Indië, niet alleen het verspreiden van koepokstof, maar wat op zijn minst even belangrijk was, de opleiding van vaccinateurs op een uitnemende wijze had verzorgd.

Dit Instituut Pasteur en 's Landskoepokinrichting zijn in 1923 van Batavia naar Bandoeng verhuisd en vanzelfsprekend is toen de koepokinrichting mede naar Bandoeng overgegaan.

Literatuur: Referaat (1962) *Ned. T. Geneesk.* **106**, 2392.

Haren (Gr.), 18 december 1962

A. PONDMAN

VERANTWOORDE WAARSCHUWING TEGEN SCHADELIJKE MIDDELEN

In de *Schweizerische Apotheker-Zeitung* (1962) van 22 december staat de volgende officiële mededeling:

„Nach einer Information aus Schweden wird vermutet dass der Arzneistoff Meclizinium zu Missbildungen bei Neugeborenen führen könnte. Die Vermutung stützt sich indessen auf verhältnismässig wenig statistische Angaben, die zudem bis jetzt in keiner wissenschaftlichen Zeitschrift veröffentlicht worden sind. Andererseits wird aus Deutschland berichtet, dass dort Missbildungen, die auf diesen Arzneistoff zurückzuführen wären, nicht beobachtet worden sind, vgl. *Dtsch. med. Wschr.* (1962) **87**, 1957 (bedoeld is 1597 (J.)). Auch in der Schweiz sind bis jetzt keine Missbildungen als Folge von Meclizinium bekannt geworden. Zurzeit erübrigen sich daher einschränkende Massnahmen . . .

(get.) Interkantonale Kontrolstelle für Heilmittel. Der Direktor FARINE”.

Naar aanleiding van het feit dat ik de angst heb bespeurd van een zwangere vrouw, die met meclizine verwante preparaten gebruikt had, over de mogelijke gevolgen daarvan voor haar kind, meen ik enkele opmerkingen te moeten maken mede op grond van hetgeen in dit *Tijdschrift* over deze materie te vinden is (1962, bl. 1633, 1822, 2510, 2558).

Het is geen wonder, dat door het „thalidomide-drama” een grote ongerustheid is ontstaan voor de mogelijke gevolgen van het gebruik van allerlei geneesmiddelen door zwangere vrouwen in het begin van de graviditeit en het is dan ook zeker juist dat grote terughoudendheid wordt betracht bij de toediening van geneesmiddelen in deze periode. Ik ben het dan ook eens met het gestelde op bl. 1822 (1962) van dit *Tijdschrift* dat „de enige veilige weg is nimmer een nieuw produkt van de farmaceutische industrie voor te schrijven bij vrouwen die zich in een vroeg stadium van zwangerschap bevinden”. Alleen begrijp ik niet waarom dit beperkt moet worden tot „een nieuw produkt”. Het gebruik van vitamines en hormonen bv. is evenzeer onder verdenking (D. H. M. WOOLLAM, 1958). En dan, wat is een nieuw produkt? Meclizine wordt al vele jaren gebruikt.

Met de „Kungl. medicinalstyrelsens Cirkulär” van 23 november 1962 kan ik echter niet instemmen voor zover deze, naast een waarschuwing aan de geneesheren, bepaalde medicijnen niet in de zwangerschap voor te schrijven, ook het verzoek behelst „de patiënten die deze geneesmiddelen innemen, te waarschuwen tegen het mogelijke schadelijke effect op de vrucht”. Dit schept paniek, die door de bekende gegevens allerminst gerechtvaardigd is.

„Een zo uitvoerig mogelijke berichtgeving omtrent het voorkomen van aangeboren afwijkingen” vraagt de Redactie

van dit *Tijdschrift* in een kanttekening op bl. 1663 (1962). Ook hier kan ik het geheel mee eens zijn, mits deze gegevens op statistisch verantwoorde wijze worden behandeld en daar schort het nog wel eens iets aan (zie *Lancet* 1962, bl. 1177, 1222, 1270; *Brit. med. J.* 1962, bl. 1446, 1610).

Voorlopig lijkt een verantwoord artikel dat van WEICKER, BACHMANN, PFEIFFER en GLEISS (1962) dat over de voor de vrucht schadelijke werking van thalidomide en vele andere stoffen handelt, en waarin de schrijvers o.a. concluderen: „Volgens onze onderzoeken is er geen reden om aan te nemen dat er op het ogenblik nog een onbekende factor zou zijn naast het Contergan (thalidomide) die de tot het jaar 1958 nooit gevonden embryopathiën zou oproepen”.

Men blijve steeds op zijn hoede, doch reden om paniek te zaaien is er zeker niet. Ook waarschuwingen dienen verantwoord te zijn.

Literatuur: *Schweiz. Apoth. Ztg* (1962) **100**, 967. — WEICKER, BACHMANN, PFEIFFER en GLEISS (1962) *Dtsch. med. Wschr.* **87**, 1597. — WOOLLAM, D. H. M. (1958) *Ann. roy. Coll. Surg. Engl.* **22**, 401.

Amsterdam, 7 januari 1963

L. B. W. JONGKEES

ALLERGISCHE CONTACTDERMATITIS DOOR MERCAPTOBENZOTHIAZOL BEVATTENDE SNIJ-OLIE

Naar aanleiding van mijn referaat over contactdermatitis, veroorzaakt door mercaptobenzothiazol (MBT) bevattende snij-olie, werd er mij op gewezen, dat MBT getest werd verdund in vaseline, en niet zoals in mijn referaat is vermeld, in petroleum, welke stof als oplosmiddel ongeschikt is.

Literatuur: Referaat (1963) *Ned. T. Geneesk.* **107**, 41.

Amsterdam, 9 januari 1963

W. G. VAN KETEL

BERICHTEN BUITENLAND

Wereldberichten

Herzieningen van de wetgeving op de toelating van nieuwe geneesmiddelen. — De rubriek „Health Legislation” in het decembernummer van *WHO Chronicle* (bl. 456) bevat een uitvoerig overzicht van bestaande en nieuwe wetten en regelen die in tal van landen in zake de handel in geneesmiddelen vigeren. Ook naar aanleiding van de thalidomideramp wordt nog eens scherp in het licht gesteld welk een misstand de concurrentie van de farmaceutische produkten met zich brengt: een overhaaste produktie van nieuwe stoffen met steeds korter tussenpozen: „the number of pharmaceutical preparations goes on increasing year by year, and the laboratories whose duty it is to examine them and pronounce them safe for human consumption, are inundated with work and are too few even in the developed countries to be able to cope adequately with the flood of new preparations”.

Australië

Sterfgevallen tijdens narcose. — De staat Nieuw Zuid Wales heeft aan een comité opgedragen „to consider fatalities related to anaesthesia”. Het heeft gegevens van 94 sterfgevallen bewerkt tot een rapport dat in de *Medical Journal of Australia* (1962, II, bl. 575) is verschenen. Blijkens de redactionele bespreking van dit rapport in de *Lancet* van 15 december (bl. 1262) wordt aandacht gegeven aan de leeftijd der overledenen (10 kinderen jonger dan 5 jaar, 15 bejaarden ouder dan 70 jaar), overdosering van bepaalde narcotica en technische gebreken. „Perhaps the most important factor in survival after a major accident of anaesthesia